

“L’ús del català en el sistema de salut”

La llengua és un determinant social i una font de desigualtats en relació a la salut de les persones, un dret humà que cal garantir.

Les infermeres acompanyem les persones al llarg de tot el seu cicle vital, des de la promoció de la salut fins a la prevenció i tractament de la malaltia. Oferim cures infermeres, ajudem les persones perquè prengui les millors decisions sobre la seva salut de manera autònoma i les ajudem a desenvolupar tot el seu potencial. En aquest sentit, la comunicació és un actiu essencial per la nostra professió i el fet d’adaptar-se a la llengua de la persona atesa és fonamental per, entre d’altres, garantir la seva seguretat i millorar la seva salut.

La llengua és un element clau en la relació entre el professional i la persona atesa. La infermera ha de ser conseqüent amb aquesta màxima i donar un servei de qualitat, posant a les persones al centre. Les persones, en situacions de vulnerabilitat han de poder expressar-se en la seva llengua, qualsevol que aquesta sigui, i correspon al professional adaptar-se, en la mesura del possible, per establir una comunicació òptima.

Des del Col·legi Oficial d’Infermeres i Infermers de Barcelona -COIB- constatem que amb la manca de professionals i l’alt grau d’eventualitat i interinatge, no està garantit un coneixement mínim de la llengua per accedir als llocs de feina.

Al marge de les propostes i accions concretes que puguem oferir des del COIB, com des d’altres corporacions, caldria conèixer el grau d’ús del català dels professionals de les entitats proveïdores del sistema de salut i fomentar-ne la seva utilització en l’atenció sanitària directa.

Des del COIB considerem que caldria dur a terme un pacte entre els departaments de Cultura i Salut per impulsar l’ús del català entre els professionals i les persones que treballen al sistema públic. Per tal de posar en marxa les accions i garantir-ne el seu compliment, el Servei Català de la Salut hauria d’incloure alguna clàusula als contractes que té establerts amb les entitats proveïdores de salut.

Treballar a favor de la llengua catalana significa defensar el dret que té la persona de ser atès en la seva llengua. En primer lloc, és fer-ho per a assegurar l’alfabetització en salut de les persones: “capacitat

per obtenir, processar i comprendre la informació de salut, i utilitzar aquesta informació per prendre decisions adequades sobre la salut i l’atenció sanitària”. En segon lloc, per a garantir la seguretat de la persona atesa quan, per motiu de la llengua, la comunicació amb l’usuari o entre professionals no és possible o no és adequada, entre altres.

Des d’aquest context, el COIB aposta per l’abordatge de la “salut en totes les polítiques” (STP), entesa com l’abordatge col·laboratiu per millorar la salut de tothom incorporant salut, equitat i sostenibilitat en la presa de decisions de tots els sectors i àrees polítiques.

En aquest context, des del COIB hem volgut aportar el nostre granet de sorra amb tres accions diferents. Amb el Consorci per la Normalització lingüística (CPNL) hem celebrat **Sessions de Sensibilització per la Llengua**. En aquests espais es reflexiona al voltant de la importància d’adaptar-se a la llengua de la persona atesa i per què cal usar en primera instància el català com a mostra de disponibilitat lingüística.

Les infermeres de Barcelona també hem dissenyat **El Català d’Acol·lida en l’Entorn Salut**, una píndola d’aprenentatge online en obert i gratuïta a disposició de les infermeres i infermers no catalanoparlants, nouvingudes d’altres comunitats autònomes i de fora de l’estat espanyol, si s’escau, que s’ofereix aquesta tardor.

D’altra banda, també hem fet una crida al voluntariat del col·lectiu per activar **Infermeres per la Llengua** per proporcionar espais de conversa per a infermeres que estan en un procés d’aprenentatge del català a nivell bàsic.

Tot sigui per garantir el dret de les persones a l’accés a la salut en la seva llengua. I fins i tot, com reivindicava de manera pòstuma la lingüista recentment desapareguda, Maria Carme Junyent, el dret a [“Morir-se en català”](#).

Enric Mateo Viladomat

Infermer especialista en Infermeria Familiar i Comunitària
Tresorer del Col·legi Oficial d’Infermeres i Infermers de Barcelona (COIB)

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERES I INFERMERS
BARCELONA